

Průběžný úkol č. 1: Pozorování

Během našeho života se vyskytujeme mezi lidmi. Vstupujeme s nimi do interakcí, aniž bychom o navázání interakce stály, a někdy se stáváme součástí nějaké skupiny bez našeho přičinění. První průběžný úkol vyžadoval pozorování v určitém prostředí, a tak jsem se začlenila do skupiny lidí, kteří čekali na autobus. Ke své práci jsem si vybrala prostředí hlavní autobusové zastávky Tržnice v Karlových Varech. Nejprve jsem na tomto místě pozorovala v pátek 23. října dopoledne a následně jsem se tam vrátila v pondělí 26. října odpoledne. Vždy jsem pozorovala asi 60 minut.

Mé terénní poznámky jsou velmi odlišné z obou pozorování. Místo se lišilo pouze tím, že odpoledne svítilo slunce a všechny budovy byly v sytých barvách, zatímco dopoledne poprchávalo a vše se zdálo chmurné a smutné. Lidé se však lišili velmi. Dopoledne se zde objevovali lidé starší, nebo lidé s malými dětmi. Odpoledne jsem viděla spíše jen mladé lidi vracející se ze škol. Interakce mezi školáky byla živější než mezi staršími lidmi. Také se velmi lišil slovník obou skupin lidí.

Prostředí

Na hlavní autobusové zastávce Tržnice v Karlových Varech zastavují všechny městské autobusy a některé meziměstské. Tato zastávka je nejen místem, kde lidé čekají na autobus, ale také místem, kde si mnoho lidí dává sraz. Sama zastávka vypadá jako dlouhý ostrůvek, kdy na jedné straně odjíždějí autobusy směrem na kolonádu, k místním hotelům v centru a na většinu středních škol. Na druhé straně odjíždějí autobusy na sídliště a do obytných částí města. Zastávka je na straně směr obytná část rozdělena na dvě části a na straně směr kolonáda rozdělena na tři části cedulemi s fosforeskujícími nápisy. Cedule vyčnívají do prostoru a informují, které autobusy staví na tomto konkrétním místě a které naopak zastavují v druhé části této strany. Jsou zde i cedule příčně postavené se zastávkou. Ty mají za úkol nabízet různé služby, zboží a informovat o různých supermarketech. Pod těmito cedulemi jsou lavičky k sezení. Zajímavé je, že pokud si sednete na lavičku, tak nevidíte reklamní cedule.

Abyste je mohli vidět, musíte se podívat směrem nahoru, ale během mého dvou hodinového pozorování jsem neviděla nikoho, kdo by k nim zvedl hlavu.

Pokud si sednete na lavičku ve směru kolonády, uvidíte před sebou parkoviště, park a velkou žluto-hnědou budovu s nápisem Městská Tržnice. Na této budově sedělo v oba časy mnoho holubů. Pokud si sednete druhým směrem, uvidíte Národní dům Ambassador v obklopení jiných budov a ulic. Nevěděla jsem, na jakou stranu si mám sednout, a tak jsem se rozhodla si sednout na bok, abych viděla na celý ostrůvek v obou směrech. Většinu času jsem seděla na stejném místě, pouze v pondělí odpoledne jsem si stoupla ke skupince školáků.

Interakce mezi lidmi

Je pátek 11.23 a vedle mě se posadila dívka v mém věku a na klín si usadila malou holčičku. Holčička nejprve oslovila dívku pronikavým hláskem „Tetó?“ Dívka se na ní usmála a zeptala se jí, co se děje a přitom jí oslovila Michalko. Holčička Michalka se ptala, zda jí dnes zase bude hlídat. Dívka jí vysvětlila, že ano a jako důvod uvedla, že její maminka musí pracovat, a proto ji bude teď každý pátek vyzvedávat ze školky a odpoledne hlídat. Michalka vypadala, že tuto odpověď bere na vědomí. Po chvilce však znovu zaznělo pronikavé „Tetó?“ Dívka se opět usmála a zeptala se, co Michalku trápí. Michalka měla hlad. Dívka jí odpověděla, že si to myslela, a proto si doma něco uvaří společně jako minulý týden. Od Michalky se ozvalo pouze „Aha“. Po chvilce ticha však Michalka vyhrkla velmi rychle: „A tetó? Bude to zas takovej blivajz jak minule?“ Dívka se rozpačitě rozhlédla kolem sebe a zeptala se Michalky, zda jí to minule nechutnalo. Ta rozhodně odpověděla, že ne. Dívka navrhla, že si uvaří něco dobrého, co sama Michalka bude chtít. Reakci Michalky už jsem nemohla pozorovat, protože spolu se svojí tetou nastoupila do autobusu.

Je pondělí 13.57 začínají mi dřevěnět nohy, a tak si stoupnu vedle party asi patnáctiletých chlapců. Nejprve jsem nestíhala psát vše, o čem parta mluvila. Po chvilce se jeden druhého zeptal, co vlastně dostal k těm narozkám a proč jim to za celý den neřekl. Zavládlo chvilkové ticho. Druhý chlapec pak vysvětlil, že ho babča pěkně vytrolila, páč mu vystavila fakturu v hodnotě pětiklíštěte. Ostatní (i já) nechápavě na chlapce zírali. Vysvětlil, že jak mají tu Flérinu, tak nemá čas s ní chodit ven a babča chodila venčit Flérinu za něj. Jenomže vona z toho taky nebyla vodvařená, jen jí bylo Fléřiny líto. A protože pes není její ale chlapcův, tak mu vystavila tu fakturu, protože za všechno se dneska musí přece cálovat.

Překvapení a problémy

Tento úkol se mi velmi líbil, protože jsem odhalila nové věci. Hlavní autobusovou zastávku jsem si vybrala proto, že to pro mě bylo velmi známé prostředí a myslela jsem si, že nenastane žádný problém při pozorování. Problém však začal tím, jakým způsobem jsem seděla v pátek ráno. Nikdo z ostatních lidí neseseděl jako já. Všichni seděli buď jedním, nebo druhým směrem. Problém pokračoval ve chvíli, kdy jsem si na klín položila blok a zběsile do něj začala čmárat. V tuto chvíli se na mě podívala většina lidí ze zastávky. Jeden plešatý pán ve velmi tenké bundě do pléna hodil větu: „No to je otřesné, jak ty děti v dnešní době píšou úkoly na zastávce.“ Velmi mě tato věta upoutala a rozhlédla jsem se, kdo další něco píše. Zjistila jsem, že tu nikdo takový není a věta asi patřila mě. V tu chvíli jsem se cítila trapně, ve stejnou chvíli jsem si však uvědomila, že není důvod, abych se takto cítila, protože psát zde můj úkol, byl záměr. Po zbytek pozorování jsem však ze sebe nemohla dostat pocit, že do prostředí nezapadám a toužila jsem odejít pryč, co nejrychleji.

Když jsem však pozorovala v pondělí odpoledne v době, kdy se na zastávce objevovali skoro jen děti a mladší dospělí, zjistila jsem, že nikomu nepřijde divné mé psaní ani můj posed. Většina školáků seděla stejným způsobem a někteří dokonce pozoruhodnějším způsobem než já (například měly nohy mezi dvěma vedle sebe stojícími lavičkami). Někteří z nich dokonce škrábali své domácí úkoly na koleni. Nahlédla jsem přes rameno asi dvanáctileté holčičce s čepicí ve tvaru ledního medvěda, která seděla vedle mě. Psala svůj domácí úkol a její písmena byla napsána úplně stejně jako ta moje – taky se nedala ani za nic přechíst. Tahle myšlenka mě rozesmála. Nikdo se za mým smíchem neotočil, protože nějak zanikl v pokřikování a smíchu ostatních, a tak jsem měla pocit, že jsem přirozenou součástí této skupiny neznámých lidí.